

Burzovní pravidla – část I.

PRAVIDLA OBCHODOVÁNÍ

pro

automatizovaný obchodní systém
XETRA[®] Praha

OBSAH

I. OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1	Předmět úpravy	3
Článek 2	Opatření pro případ nouze	3
Článek 3	Obchodní dny na burze	3
Článek 4	Obchodní procedury	4
Článek 5	Harmonogram obchodního dne	4
Článek 6	Kurzy	4
Článek 7	Zpracování a distribuce dat	5

II .Uzavírání obchodů

Článek 8	Právo vkládat objednávky a uzavírat obchody.....	5
Článek 9	Činnost tvůrců trhu v kontinuálním obchodování	5
Článek 10	Činnost tvůrců trhu v aukci	6
Článek 11	Činnost tvůrců likvidity v kontinuální aukci	6
Článek 12	Objednávky	6
Článek 13	Pozastavení obchodování člena burzy	7

III. Závěrečná ustanovení

Článek 14	Zveřejnění výsledků obchodování.....	7
Článek 15	Rušení burzovních obchodů	7
Článek 16	Pozastavení obchodování	7
Článek 17	Pozastavení obchodování za rizikové situace	8
Článek 18	Dočasné pozastavení obchodování.....	9
Článek 19	Dočasná změna harmonogramu burz. dne	9
Článek 20	Účinnost.....	9

I. OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1 Předmět úpravy

- (1) Tato pravidla obchodování upravují zásady a podmínky obchodování s investičními cennými papíry a investičními nástroji, které nejsou cennými papíry (dále jen „cenné papíry“) na Burze cenných papírů Praha, a.s. (dále jen „Burza“), které členové Burzy provádějí prostřednictvím automatizovaného obchodního systému XETRA[®] Praha (dále jen „XETRA[®]“).
- (2) V systému XETRA[®] je možné obchodovat veškeré cenné papíry, přijaté k obchodování na Burze. Zařazení cenných papírů do jednotlivých obchodních procedur (Článek 4), zejména obchodní fáze a jejich návaznost pro jednotlivé cenné papíry, bude upraveno ve zvláštním předpisu Burzy.
- (3) Burza má oprávnění zařazovat cenné papíry obchodovatelné v systému XETRA[®] do jednotlivých obchodních segmentů a fází podle objektivních kritérií, zejména typu cenného papíru a likvidity, a definovat jednotná pravidla obchodování pro každý segment.

Článek 2 Opatření pro případ nouze

- (1) Členové Burzy jsou povinni okamžitě Burzu informovat o veškerých omezeních či překážkách v účasti na obchodování, zejména jedná-li se o technické problémy. Mimořádná opatření, která Burza následně přijme, jsou závazná pro všechny členy. Je-li to možné, budou tato opatření ohlášena předem. Pokud to technické a organizační podmínky Burzy umožňují, mohou členové Burzu požádat, aby jejich jménem vložila objednávky do systému (obchodování jménem jiné osoby).
- (2) Burza má právo přerušit obchodování až do doby vyřešení technických problémů. Obchodování bude v každém případě přerušeno v případě, kdy:
 - a) řádné obchodování není možné vzhledem k technickým problémům v systému XETRA[®],
 - b) účast na obchodování je omezena či znemožněna alespoň tzv. kritickému počtu členů burzy (zejména kvůli technickým problémům). Kritického počtu členů je dosaženo, pokud na dotčené členy v uplynulém kalendářním měsíci připadalo 50 % objemu obchodů,
 - c) další důvody pro pozastavení obchodování lze najít v burzovních pravidlech „Model obchodování pro akcie a dluhopisy“ a „Model obchodování pro strukturované produkty“.
- (3) Pokud se během obchodního dne kurz cenného papíru odchýlí od závěrečného kurzu předchozího dne o více než 30 %, má Burza právo dočasně pozastavit obchodování s tímto cenným papírem. Veškeré objednávky a kotace jsou ze systému vymazány. Po obnovení obchodování musejí členové burzy objednávky vložit znovu.

Článek 3 Obchodní dny na burze

- (1) Obchodním dnem na burze ve smyslu těchto pravidel obchodování se rozumí všechny dny, kdy je systém Xetra[®] otevřen členům burzy pro obchodování. Kalendář obchodních dní na burze stanovuje Burza a schvaluje Burzovní komora. Rozhodnutí pro následující kalendářní rok je vždy zveřejňováno předem ve Věstníku Burzy.

Článek 4 Obchodní procedury

- (1) Xetra[®] umožňuje následující typy obchodních procedur:
 1. Samostatná aukce
 2. Kontinuální obchodování
 3. Kontinuální aukce
- (2) Obchodní procedury jsou popsány v burzovních pravidlech „Model obchodování pro akcie a dluhopisy“ a „Model obchodování pro strukturované produkty“.

Článek 5 Harmonogram obchodního dne

- (1) Harmonogramem obchodního dne se rozumí určení časů v rámci obchodního dne, během nichž lze do obchodního systému vkládat objednávky a uzavírat obchody pro jednotlivé obchodní procedury a jejich fáze.
- (2) Harmonogram obchodního dne rozlišuje tři po sobě jdoucí fáze:
 - Předobchodní fáze
 - Obchodní fáze
 - Poobchodní fáze
- (3) Začátek a konec jednotlivých fází obchodování pro konkrétní skupiny cenných papírů stanovuje Burza.

Článek 6 Kurzy

- (1) Kurzy cenných papírů jsou stanovovány v systému XETRA[®] automaticky. Burza systém průběžně monitoruje, aby zajistila řádné obchodování a stanovování kurzů.
- (2) Pokud podle pravidel stanovených pro jednotlivé obchodní procedury kurz nelze určit, je stanoven referenční kurz.
 - a) V případě cenných papírů nově přijatých k obchodování na Burze referenční kurz stanovuje Burza.
 - b) Pokud během obchodního dne nejsou uzavřeny žádné obchody :
 - V případě emise s tvůrcem likvidity (kontinuální aukce): tvůrce likvidity musí vložit do systému XETRA[®] odpovídající typ kotace („PWT“) a referenční kurz se stanoví jako nákupní cena v této kotaci.
 - V případě emise s tvůrci trhu (kontinuální obchodování): tvůrce trhu musí vložit do systému XETRA[®] kotace a referenční kurz se stanoví jako aritmetický průměr nejlepší nákupní (nejvyšší) a prodejní (nejnižší) ceny těchto kotací.
 - V případě ostatních emisí se za referenční kurz považuje závěrečný kurz z předchozího obchodního dne.
- (3) Kurzy všech cenných papírů se udávají v českých korunách či v procentech a mohou mít maximálně dvě desetinná místa.
- (4) Objednávky a kotace musí být v souladu s minimálními povolenými cenovými rozdíly (krok kotace). Krok kotace stanoví Burza.

Článek 7

Zpracování a distribuce dat

- (1) Během obchodního dne jsou distribuovány trhu zejména níže uvedené informace :
 - mimořádná opatření (viz Článek 2),
 - objednávky, kotace, kurzy, objemy obchodů a jiné informace týkající se obchodování,
 - důležité informace, které mohou ovlivnit trh.
- (2) Obchodní data, zejména kurzy a objemy obchodů, jsou systému Burzy archivovány.
- (3) Data a informace, které členové burzy obdrží prostřednictvím systému XETRA[®], lze použít jen pro vlastní potřebu. Není povoleno tato data a/nebo informace předávat třetím stranám bez předchozího souhlasu Burzy.

II. UZAVÍRÁNÍ OBCHODŮ

Článek 8

Právo vkládat objednávky a uzavírat obchody

- (1) Právo vkládat do systému XETRA[®] objednávky na svůj vlastní účet či na účet třetích stran (klientů) a uzavírat obchody mají všichni členové Burzy v rámci její funkce burzy pro obchodování s cennými papíry.
- (2) Pouze tvůrci trhu a tvůrci likvidity mají právo uzavírat obchody na svůj vlastní účet s využitím kotací (viz „Pravidla pro tvůrce trhu a tvůrce likvidity“).
- (3) Všechny vložené objednávky a obchody uzavřené prostřednictvím obchodní aplikace člena Burzy jsou pro tohoto člena závazné.

Článek 9

Činnost tvůrců trhu v kontinuálním obchodování

- (1) Tvůrci trhu vkládají nákupní a prodejní objednávky (kotace) do obchodního systému v kontinuálním obchodování s akciemi. Tvůrci trhu jsou povinni udržovat objednávky či kotace za dodržení maximálního spreadu a minimálního množství pro kotování. Podrobný popis povinností tvůrců trhu je uveden v samostatném burzovním předpisu Pravidla pro tvůrce trhu a tvůrce likvidity.
- (2) Burza stanovuje povinnosti tvůrců trhu pro jednotlivé cenné papíry či skupiny cenných papírů. Stanovuje se minimální množství pro kotování, maximální spread a minimální doba pro povinnost kotovat.
- (3) V případě tzv. výrazné změny hodnoty indexu PX v průběhu obchodního dne je povinnost tvůrců trhu vkládat kotace pro daný obchodní den pozastavena. Konkrétní velikost výrazné změny stanovuje Burza.

Článek 10

Činnost tvůrců trhu v aukci

- (1) Členové burzy se mohou zavázat kotovat a uzavírat příslušné obchody pro účely podpory trhu. Nákupní a prodejní objednávky musejí být vloženy s dodržáním minimálního množství a maximálního spreadu.
- (2) Burza stanoví povinnost vkládat kotace pro konkrétní cenné papíry či skupiny cenných papírů.

Článek 11 **Činnost tvůrců likvidity v kontinuální aukci**

- (1) Členové burzy, kteří se zavázali vykonávat činnost tvůrce likvidity za účelem zajištění likvidity a zamezení neoprávněných kurzových výkyvů, vkládají v průběhu kontinuální aukce závazné kotace.
- (2) Do kontinuální aukce může být zařazen pouze cenný papír, pro který bude některý ze členů Burzy působit jako tvůrce likvidity.

Článek 12 **Objednávky**

- (1) Členové Burzy mohou do obchodního systému vkládat následující typy objednávek:
 - a) Limitní objednávky
 - b) Tržní objednávky
 - c) Tržní objednávky s limitem
 - d) Objednávky „Iceberg“
- (2) Objednávky mohou mít kterékoli z následujících atributů:
 - a) Omezení pro způsob vyřízení
 - b) Omezení platnosti
 - c) Omezení pro obchodování
 - d) „Stop“ objednávky
- (3) XETRA[®] přidělí všem vloženým objednávkám časové razítko a identifikační číslo. Objednávky, které nesplňují povinné náležitosti, systém odmítne. Členové Burzy obdrží potvrzení o vložení objednávek do systému XETRA[®].
- (4) Členové Burzy prostřednictvím systému XETRA[®] od Burzy automaticky dostávají potvrzení o uzavřených obchodech.
- (5) Pro každý obchodovaný cenný papír je vytvářena kniha objednávek, kde jsou objednávky zpracovány a řazeny podle ceny a časového razítka. Při změně objednávky tato objednávka dostává nové časové razítko v případech, kdy se jedná o změnu, která může mít nepříznivý dopad na provedení jiných objednávek.
- (6) Objednávky v knize mohou být ze strany členů, kteří je vložili, libovolně měněny či rušeny. Burza může na žádost člena Burzy smazat jeho objednávky ze systému.
- (7) Burza může smazat aktivní objednávky, pokud je tento krok nutný a vhodný k zajištění správného obchodování, je v zájmu trhu s cennými papíry či legitimních zájmů investorů, například v případech speciálních operací na danou emisi : splynutí, štěpení, bezplatné rozdělení akcií, emise přednostních práv, změna ISIN.
- (8) Podrobný popis typů objednávek, jejich atributů a relevantních obchodních postupů je ve zvláštních burzovních předpisech „Model obchodování pro akcie a dluhopisy“ a „Model obchodování pro strukturované produkty“.

Článek 13

Pozastavení obchodování člena burzy

- (1) Burza pozastaví členovi obchodování a zruší všechny jeho aktivní objednávky v případě, že je o to požádána provozovatelem vypořádacího nebo zúčtovacího systému v souladu s pravidly tohoto vypořádacího nebo zúčtovacího systému, a to neprodleně po obdržení takovéto žádosti.
- (2) Toto pozastavení obchodování platí do doby, než provozovatel vypořádacího nebo zúčtovacího systému informuje burzu, že již pominuly důvody uvedené v jeho pravidlech pro pozastavení obchodování daného člena burzy.

III. Závěrečná ustanovení

Článek 14

Zveřejnění výsledků obchodování

Na konci každého obchodního dne se výsledky obchodování zveřejňují elektronicky na internetové stránce Burzy a v prostorách burzy.

Článek 15

Rušení burzovních obchodů

- (1) V souladu s platnou legislativou obchody uzavřené dle burzovních pravidel v obchodním systému Burzy nelze rušit.
- (2) Omyl v objednávce při uzavírání burzovního obchodu není důvodem k jeho neplatnosti. Z takto vzniklého burzovního obchodu je příslušný člen burzy plně zavázán.
- (3) Obchodní systém Burzy je nastaven tak, aby neumožnil uzavření obchodu v rozporu s burzovními pravidly a v rozporu s parametry stanovenými burzou. V případě, že dojde k technickému spárování objednávek v rozporu s burzovními pravidly nebo parametry, nejedná se o platně uzavřený burzovní obchod a údaje budou vymazány s evidence uzavřených burzovních obchodů.

Článek 16

Pozastavení obchodování

- (1) V případě, že nastanou okolnosti, které se vztahují k předmětu burzovního obchodu, emitentovi cenného papíru, investorovi, členu burzy, provozovateli systému vypořádání, evidenci investičních nástrojích či jiným osobám podílejícím se na řízení či zajišťování vypořádání obchodů či správě evidence předmětu obchodu, a které mohou či mohly
 - a) ovlivnit tvorbu či vývoj cen dosažených na Burze,
 - b) narušit regulérnost uzavírání či vypořádání obchodů,
 - c) poškodit postavení nebo zájmy Burzy,
 - d) vyústit v porušení zákona, pravidel Burzy či předpisů vypořádacího systému,

- e) jiným způsobem poškodit zájmy emitenta nebo investora,
a pokud tyto okolnosti podléhají podmínkám stanoveným zákonem, může generální ředitel popř. jeho zástupce pozastavit obchodování.
- (2) Tyto okolnosti zahrnují také stávky, občanské nepokoje, válečný stav, přírodní katastrofy nebo jiné působení vyšší moci i další technické nebo jiné události, které by mohly ohrozit nebo ztížit obchodování či vypořádání obchodů nebo mu zabránit.
- (3) K technickým důvodům patří zejména
- a) problémy na straně Burzy, zejména v systému Xetra[®],
 - b) problémy na straně osoby zajišťující vypořádání obchodů,
 - c) technické problémy na straně členů burzy, zejména pak problémy s napojením na obchodní systém, kdy člen burzy nemůže provádět aktivity spojené s obchodováním.
- (4) Během pozastavení obchodování na Burze nelze uzavírat žádné obchody.
- (5) K pozastavení obchodování dochází po vydání rozhodnutí o pozastavení, ledaže toto rozhodnutí stanoví, že k pozastavení dojde později.
- (6) Vydat usnesení o pozastavení obchodování je oprávněn generální ředitel Burzy nebo jeho zástupce.
- (7) Burza bez prodlení oznámí usnesení o pozastavení obchodování všem oprávněným členům burzy s využitím komunikačního systému nebo jiným vhodným způsobem.
- (8) Další podmínky pro pozastavení obchodování s investičními nástroji přijatými k obchodování na jakémkoli trhu Burzy mohou být stanoveny v příslušných částech burzovních pravidel.

Článek 17

Pozastavení obchodování za rizikové situace vyžadující okamžitou evakuaci Burzy

- (1) V případě, že nouzová situace vyžaduje okamžitou evakuaci zaměstnanců a z opodstatněných důvodů není možné čekat na rozhodnutí generálního ředitele, je vedoucí burzovního dne podle smlouvy MFA podepsané mezi Burzou a WBAG oprávněn dát odpovědným osobám z týmu „Market operations“ WBAG pokyn k pozastavení obchodování na všech trzích Burzy. Není-li jeho život či zdraví v ohrožení, je vedoucí burzovního dne také povinen vypnout produkční server standardním způsobem tak, aby byla zachována synchronizace produkčních dat a záložního systému Burzy. Nouzovou situací pro účely výše uvedeného pozastavení může být zejména přírodní katastrofa, požár, bombový teroristický útok, apod.
- (2) Vypnutí produkčního serveru ukončí podsystémy. Produkční a záložní systém budou stabilizovány a synchronizace dat bude zachována. Přístup do systémů Xetra[®] a CDCP nebude pro členy připojené pomocí „Xetra[®] Prague Access Point“ možný.
- (3) Vedoucí burzovního dne oznámí bez zbytečného odkladu rozhodnutí o vypnutí produkčního serveru řediteli oddělení pro obchodování a cenné papíry, řediteli oddělení IT a generálnímu řediteli Burzy nebo jeho zástupci, který rozhodne o dalším postupu.
- (4) Pokud to situace umožní, bude následně vydáno prohlášení o rozhodnutí vypnout produkční server, které podepíší všechny osoby uvedené v odst. 3. Toto prohlášení se považuje za rozhodnutí generálního ředitele o pozastavení obchodování a účinnost tohoto rozhodnutí o pozastavení z technických důvodů začíná okamžikem, kdy vedoucí burzovního dne rozhodl o vypnutí produkčního serveru podle odst. 1.

Článek 18

Dočasné přerušení obchodování

V případě poruchy systému Xetra®, zařízení připojeného k systému Xetra®, jiného zařízení vlastněného či používaného Burzou či v případě rizika takové poruchy může generální ředitel burzy rozhodnout o dočasném přerušení obchodování na dobu potřebnou k odstranění závady.

Článek 19

Dočasná změna harmonogramu burzovního dne

- (1) Pokud nastanou okolnosti uvedené ve Článek 10(1)(a) - (e) či okolnosti vyžadující technický zásah v systému Xetra®, generální ředitel či jeho zástupce může rozhodnout o dočasné změně v harmonogramu obchodního dne.
- (2) Generální ředitel nebo jeho zástupce může rozhodnout o změně harmonogramu obchodního dne i v případě, kdy obchodování bylo dočasně pozastaveno v souladu s Článek 10 a 11 nebo bylo přerušeno v souladu s Článek 12.
- (3) Burza bez zbytečného odkladu vyrozumí všechny členy Burzy o rozhodnutí podle odst. 1 s využitím komunikačního systému Xetra® či jiným vhodným způsobem.

Článek 20

Účinnost

Tento předpis byl schválen na 250. zasedání Burzovní komory dne 17.9.2012 a nabývá platnosti dnem 30.11.2012, pokud BK nerozhodne o změně dne stanoveného pro nasazení systému Xetra®.